

Af: Sine Barrett-Madsen, journalist i DSAM - sbm@dsam.dk

KOL-projekt vinder

lodtrækning i DSAM's vidensbank

En vinder er udtrukket blandt kvalitetsprojekterne i DSAM's nye vidensbank. Det blev yngre læge og FYAM-medlem Adeel Sethi, som gennemførte sit projekt "Manglende årskontrol af KOL-patienter pga. COVID-19 og nye GOLD 2020-guidelines" i Hajnalka Krisztina Jakobsens praksis i 2020. En stor buket blomster er på vej til Adeel Sethi. Practicus har stillet tre spørgsmål til vinderen.

Hvad var motivationen bag projektet?

KOL-patienter er en meget sårbar gruppe ift. den sociale ulighed i sundhedsvæsenet, hvilket er beskrevet i rapporterne "Ulighed i sundhed" fra Danske Patienter og "Social ulighed i sundhed og sygdom" fra Sundhedsstyrelsen.

Efter den første COVID-19-nedlukning i Danmark den 13. marts 2020 har mange ikke brudt sig om at befinde sig i det offentlige rum, herunder at besøge egen læge. Herudover har man i mange klinikker i almen praksis været bekymret for at udføre spirometri-undersøgelser under og efter nedlukningen pga. øget risiko for smitte til personalet. Det har betydet yderligere stigmatisering af KOL-patienter.

Formålet med projektet var at finde ud af, hvornår vores KOL-patienter sidst havde været til årskontrol, herunder spirometriundersøgelse.

Inspirationen til anden del af projektet kom af de nye GOLD 20-retningslinjer, hvor der nu anbefales, at der tillægges ICS ud over LABA, hvis der er eosinofili svarende til ≥ 300 celler/µL. Formålet med denne del var at undersøge, hvor mange af vores KOL-patienter der kan drage nytte af de nye GOLD 20-retningslinjer i form af opstart af inhalationssteroid samtidig med LABA-inhalation.

Hvilke resultater har I fået?

Ud af klinikkens 32 KOL-patienter har kun 6 patienter (19 %) været til årskontrol med spirometri. Andelen af de ikke-kontrollerede patienter er 26/32 (81 %). For de kontrollerede patienter er der gået 158,5 dage eller 0,4 år kontra i gennemsnit 878,5 dage mod 2,4 år for de ikke-kontrollerede. Herudover var de kontrollerede og ikke-kontrollerede sammenlignelige for MRC, antal eksacerbationer og FEV1%.

Der var 10/32 (31 %) patienter med eosinofile leukocytter på eller over 0,3. Af de 10 patienter havde tre også astma og fik ICS-behandling sammen med deres grundbehandling for KOL. Derfor bør man ved næste årskontrol overveje at tillægge ICS-behandling hos de resterende syv KOL-patienter, hvis man følger GOLD 20-retningslinjerne.

Hvilke overvejelser og handlinger har det ført til i klinikken?

Vi blev klar over, at der lå en stor opgave med at få givet de ikke-kontrollerede KOL-patienter tid til årskontrol. Derudover har vi fået øget fokus på eosinofili ved årskontrollerne og bruger det som et pejlemærke ift. indikation for at tillægge ICS-inhalation, dog altid sammenholdt med de kliniske observationer i klinikken og anamnesen. Projektet var også en øjenåbner, for vi har nok underdiagnosticeret KOL, da gennemsnittet jf. DSAM's tal ligger på 125 KOL-patienter pr. klinik. Vi har fået øget fokus på forskellige patientgrupper som f.eks. rygere, som bør få en spirometriundersøgelse, hvis der er gået lang tid siden sidste undersøgelse. //

